

Krajskému soudu v Českých Budějovicích
Zátkovo nábřeží 2
370 84 České Budějovice

prostřednictvím

Okresního soudu v Českém Krumlově
Linecká 284
381 20 Český Krumlov

sp. zn. před Okresním soudem v Českém Krumlově: **0 Nc 14/2020**

V Brně dne 30. 11. 2020

Nezletilá: ██████████, nar. ██████████

Matka: ██████████, nar. ██████████

obě bytem ██████████

Zastoupeny: Zuzanou Candigliota, advokátkou se sídlem Burešova 615/6, 602 00 Brno

Odvolání proti usnesení Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 26. 11. 2020, sp. zn. 0 Nc 14/2020

Dne 25. 11. 2020 byla nezletilá přijata do Nemocnice České Budějovice za účelem poskytnutí zdravotní péče z důvodu zranění po kopnutí koněm do hlavy. Byly vyloučeny traumatické změny a byla zjištěna drobná tržná ranka v délce asi 5 mm zasahující do podkoží. Matka sdělila personálu, že nezletilá není očkována, proto bylo ze strany lékařů indikováno podání postexpoziční profylaxe tetanu ve formě vakcinace a podání lidského imunoglobulinu proti tetanu. Matka odmítla aplikaci vakcíny, ale nezletilá byl podán lidský imunoglobulin a byla jí předepsána antibiotika formou tablet (matka nitrožilní podání antibiotik odmítla). Matka odmítla další hospitalizaci nezletilé a podepsala propouštěcí zprávu a negativní reverz, ve kterém je výslovně uvedeno: „**Pacientka t. č. není v přímém ohrožení života**“.

Přestože nezletilá nebyla v přímém ohrožení života, personál nemocnice dne 26. 11. 2020 kontaktoval orgán sociálně-právní ochrany dětí při Městském úřadu v ██████████ (dále OSPOD) s tím, že nezletilá se

vzhledem k utrpenému úrazu a přístupu její matky „jeví“ jako dítě přímo ohrožené na životě a na zdraví v důsledku možné manifestace tetanu. Na základě tohoto oznámení OSPOD podal tentýž den návrh na vydání předběžného opatření, kterému bylo obratem vyhověno, a Okresní soud v Českém Krumlově vydal téhož dne předběžné opatření sp. zn. O Nc 14/2020, kterým bylo nařízeno předání nezletilé do péče Nemocnice České Budějovice, a. s., dětské oddělení. V důsledku vydání tohoto předběžného opatření došlo k několika (zatím neúspěšným) pokusům o odebrání nezletilé z rodiny, což představuje extrémní situaci jak pro nezletilou, tak celou její rodinu. Tato situace a hrozba odebrání nadále trvá. Nezletilá je přitom v naprostém pořádku, pouze užívá antibiotika.

Nezletilá a její matka podávají tímto odvolání proti usnesení Okresního soudu v Českém Krumlově (dále soud) ze dne 26. 11. 2020, sp. zn. O Nc 14/2020, neboť je z mnoha důvodů nezákonné a neodůvodněné a také nepřiměřeně zasahuje do práv nezletilé a její matky na ochranu soukromého a rodinného života, do práva nezletilé na ochranu zdraví a fyzické integrity a do práva matky na svobodu myšlení a svědomí.

Porušení práva na spravedlivý proces

Soud v napadeném usnesení uvádí, že „po prostudování návrhu a přiložených listin dospěl k závěru, že návrh je důvodný“ a že „nezletilá je ve stavu, kdy její život, respektive zdraví, je vážně ohrožen“.

Z odůvodnění je patrné, že soud měl k dispozici zprávu Nemocnice České Budějovice ze dne 26. 11. 2020, neboť soud výslovně uvádí: „Ze zprávy Nemocnice České Budějovice, dětské oddělení, ze dne 26. 11. 2020 bylo zjištěno, že...“. Z odůvodnění však nelze jednoznačně dovodit, zda měl soud k dispozici také propouštěcí zprávu a negativní reverz (je to jedna listina) podepsaný matkou, ve kterém je jasně uvedeno, že „Pacientka t. č. není v přímém ohrožení života“. Negativní reverz je v odůvodnění zmíněn, ale nevyplývá z toho, zda soud vychází z textu zmíněné zprávy nemocnice ze dne 26. 11. 2020, nebo zda měl soud k dispozici přímo kopii propouštěcí zprávy a negativního reverzu ze dne 25. 11. 2020. Soud na jednu stranu uvádí, že „po prostudování návrhu a přiložených listin dospěl k závěru...“, z čehož může vyplývat, že listin přiložených k návrhu bylo více a že tedy kromě zprávy nemocnice soud obdržel minimálně jednu další listinu. Na druhou stranu v odůvodnění není výslovně zmíněno, že by propouštěcí zpráva a negativní reverz ze dne 25. 11. 2020 byl prováděn jako důkaz. V odůvodnění rozhodnutí chybí výčet listin, z kterých soud vycházel.

Zůstává tedy nejasné, zda soud propouštěcí zprávu a negativní reverz ze dne 25. 11. 2020 měl k dispozici a provedl jako důkaz. Absence srozumitelného a jasného odůvodnění, o které důkazy soud opřel svá skutková zjištění, jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil a jaké učinil závěry o skutkovém stavu, je jednou z forem porušení práva na spravedlivý proces. Povinnost soudu náležitě odůvodnit i předběžná opatření vyplývá z nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1554/08.

V případě, že soud propouštěcí zprávu a negativní reverz ze dne 25. 11. 2020 k dispozici měl, nijak se nevypořádal s logickým rozporem mezi závěrem v propouštěcí zprávě, oznámením ze strany nemocnice k OSPOD a samotným závěrem soudu. Došlo zde ke zcela absurdnímu a účelovému vystupňování údajného ohrožení, kdy nejprve nezletilá není v přímém ohrožení života, následně je to překrouceno v tvrzení, že nezletilá se „jeví“ jako dítě přímo ohrožené na životě a na zdraví, což je nakonec vystupňováno v tvrzení soudu, že nezletilá „je“ ve stavu, kdy její život, respektive zdraví, je vážně ohrožen. Je evidentní, že údajné ohrožení nezletilé je účelově vykonstruováno, aniž by to mělo oporu v dokazování. Jde o tzv. extrémní nesoulad mezi provedenými důkazy a učiněnými skutkovými závěry ve smyslu judikatury Ústavního soudu, a tedy o porušení práva na spravedlivý proces.

Nevypořádání se s mírou přijatelného rizika

Soud se nijak nevypořádal s mírou existujícího rizika pro nezletilou a tím, zda skutečně tato míra dosahuje takové intenzity, která odůvodňuje tak drastický zásah soudu, jako je vydání předběžného opatření a odnětí nezletilé z péče rodičů. Soud se vůbec nezabýval tím, zda v tomto případě nejde o míru přijatelného rizika, která nevyžaduje zásah soudu.

Soud pouze cituje právní úpravu, konkrétně definici podmínek pro vydání předběžného opatření dle § 452 z. ř. s. a definici neodkladné a akutní péče dle zákona o zdravotních službách, ale žádným způsobem nevysvětluje, proč dospěl k závěru, že tyto podmínky jsou v tomto případě naplněny. Soud pouze tvrdí, že „není sporu o tom“, že „nezletilá je ve stavu, kdy je její život, respektive zdraví, je vážně ohrožen“, ale jde pouze o tvrzení, které není ničím podloženo, kromě převzetí závěrů nemocnice, které jsou rozporuplné, jak je uvedeno výše. Navíc pokud tvrzení nemocnice znělo tak, že se ohrožení „jeví“, tak už tato forma vyjádření vzbuzuje značné pochybnosti o tom, zda jde o skutečné ohrožení, nebo zda jde o ohrožení pouze hypotetické. Tedy například podobné hypotetické ohrožení, jako když rodiče své děti převážejí autem a nelze vyloučit, že může dojít k autonehodě a ohrožení dítěte.

Podle Ústavního soudu je moderní demokratický a právní stát založen na ochraně individuální a nedotknutelné svobody, jejíž vymezení úzce souvisí s důstojností člověka, přičemž tato svoboda, jejíž součástí je i svoboda v osobních věcech, které člověk činí, je doprovázena určitou mírou přijatelného rizika (nález sp. zn. I. ÚS 4457/12). Přímo v otázce povinného očkování Ústavní soud dovozuje existenci výjimky z důvodu svobody myšlení a svědomí rodičů, která vyžaduje, aby očkovací povinnost nebyla sankcionována, případně jinak vynucována (nález sp. zn. I. ÚS 1253/14). Z judikatury Ústavního soudu tak vyplývá svoboda rodičů spojená s určitou mírou přijatelného rizika a tato svoboda je z ústavně relevantních důvodů uznána i v případě výhrady svědomí u povinného očkování.

Při hodnocení ne/přiměřenosti ohrožení dítěte, míry přijatelnosti rizika a míry oprávněnosti státní intervence do soukromého a rodinného života je nutné se vypořádat s **pravděpodobností vzniku škodlivého následku a mírou jeho závažnosti**.¹

Soud se měl zabývat tím, jaká je vůbec pravděpodobnost nákazy nezletilé tetanem a vzniku z toho vyplývající závažné újmy s ohledem na statistická data i s ohledem na skutečnost, že matka nezletilé neodmítla veškeré zdravotní služby, ale došlo k pasivní imunizaci (podání imonoglobulinu) ve spojení s podáním antibiotik, a tedy došlo k prokazatelnému značnému snížení rizika pro nezletilou. Z konzultací s nezávislými lékaři přitom víme, že s ohledem na způsob zranění (nešlo o hlubokou a znečištěnou ránu) a na podání imunoglobulinu s antibiotiky je riziko nákazy pouze hypotetické. Podle konzultujících lékařů očkování nezletilé rozhodně nesplňuje podmínky nezbytné a neodkladné zachraňující péče.

Co se týká incidence tetanu, tak kvalifikované odhady hovoří o incidenci u zcela neočkované populace kolem 0,1 – 0,5 : 1.000.000 obyvatel ročně, což lze zjednodušit na údaj, že v České republice by (při plné neočkovanosti populace) ročně onemocněli tetanem asi 4 lidé.² To je tak mizivá míra rizika, že ji lze

---

¹ Mgr. Anna Hofschneiderová. Praktický právní průvodce nejlepším zájmem dítěte. Liga lidských práv, 2016, s. 35 a násl. Dostupné zde: <https://llp.cz/wp-content/uploads/Prakticky-pravni-pruvodce-nejlepsim-zajmem-ditete1.pdf>.

² MUDr. Jan Vavrečka. Očkování proti tetanu a jeho otazníky. Vitalia, 26. 4. 2013. Dostupné zde: <https://www.vitalia.cz/clanky/8-ockovani-proti-tetanu-a-jeho-otazniky>.

skutečně plně srovnávat s převážením dětí autem, které představuje pro děti větší riziko a přitom zde nedochází k zásahům státu do soukromého a rodinného života rodin s dětmi.

Soud si tyto otázky vůbec nepoložil a pouze nekriticky převzal obecné a nejednoznačné tvrzení nemocnice (navíc rozporuplné), aniž aby se pokusil blíže riziko pro nezletilou vyhodnotit (a za tím účelem položit nemocnici například telefonicky doplňující otázky nebo požádat o zaslání propouštěcí zprávy s negativním reverzem, pokud ji soud neměl k dispozici) nebo aniž by se pokusil zjistit alespoň stručný názor nezávislého odborníka. V této souvislosti je na místě poznamenat, že nemocnice nevystupuje v tomto řízení jako nezávislá expertní organizace, ale jako subjekt prosazující vlastní zájmy včetně ideologických a mocenských zájmů a včetně zájmu eliminovat vlastní právní odpovědnost (fenomén defenzivní medicíny), k čemuž mohlo nemocnici posloužit právě oznámení k OSPOD o údajném ohrožení. Soud tedy měl povinnost vzít v úvahu i tento aspekt v rámci hodnocení věrohodnosti důkazu, což vůbec neučinil.

Nevypořádání se s nejlepším zájmem dítěte a nezjištění názoru nezletilé

Soud se v napadeném rozhodnutí nijak nevypořádal s nejlepším zájmem dítěte, nezabýval se jeho složkami včetně zjištění názoru nezletilé, neprovedl jeho posuzování a určení.

Ústavní soud ve své judikatuře soustavně zdůrazňuje nejlepší zájem dítěte jakožto přední hledisko rozhodování. Podle Ústavního soudu (např. nález sp. zn. II. ÚS 2344/18) jde nejen o základní právo dítěte, ale rovněž o interpretační zásadu, tedy povinnost volit vždy výklad nejpříhodnější z hlediska nejlepšího zájmu dítěte, a procesní pravidlo nutnosti hodnotit dopad činěného rozhodnutí na dítě, kterého se týká, a reflektovat tuto úvahu v odůvodnění rozhodnutí. **Z odůvodnění rozhodnutí musí být zřejmé, že nejlepší zájem dítěte byl skutečně předním hlediskem při rozhodování, musí v něm být vyloženo, co příslušný orgán považoval za nejlepší zájem dítěte, na základě jakých kritérií k tomuto závěru dospěl a případně jak byl nejlepší zájem dítěte poměřován s dalšími důležitými zájmy či právy.**

Při posuzování nejlepšího zájmu dítěte je třeba vzít do úvahy mj. následující práva dítěte a kritéria: názor dítěte, zachování rodinného prostředí, ochrana a bezpečí dítěte, právo dítěte na zdraví a následně je třeba zjištěné dotčené zájmy dítěte posoudit ve vzájemných souvislostech a najít řešení, které je přiměřené.³

Soud na takové posouzení zcela rezignoval a jeho úvahy jsou jen povrchní a zcela nepřezkoumatelné. Soud se snaží vyvolat dojem, že rozhodl v zájmu zdraví nezletilé, nicméně kromě toho, že se nevypořádal s mírou přijatelného rizika (viz výše), tak se ani nezabýval riziky nuceného opatření pro zdraví nezletilé, zejména:

- rizikem hospitalizace za současné epidemiologické situace, kdy nemocnice z hlediska šíření infekce (nejen koronaviru, ale i dalších nemocničních nákaz) rozhodně není bezpečným místem oproti rodinné domácnosti,
- rizikem vynucení očkování v aktuální situaci, kdy nezletilá užívá antibiotika a kombinace antibiotik a očkování může vést ke zvýšení rizika nežádoucích účinků a újm na zdraví nezletilé, neboť je obecně známo, že v zájmu bezpečného očkování má být očkovaná osoba v době očkování zcela zdravá, což se nedá říct při užívání antibiotik,

---

³ Praktický právní průvodce nejlepším zájmem dítěte (cit. výše), s. 8 a násl.

- a v neposlední řadě též rizikem pro psychický stav nezletilých, které mohou násilné odtržení od rodiny a násilná hospitalizace a provedení očkování způsobit trvalou psychickou traumatizaci. Absence tohoto zohlednění představuje naprostou bezohlednost soudu ke skutečným zájmům nezletilých.

Co se týká názoru nezletilých, tak ten nebyl vůbec zjištěn, přestože nezletilá je ve věku, kdy je již schopna formulovat svoje názory, a přestože jde v rozhodnutí o omezení její osobní svobody nucenou hospitalizací, o zásah do její fyzické integrity nuceným očkováním a o zásah do jejího soukromého a rodinného života v důsledku odloučení od rodiny a umístění do ústavního zdravotnického zařízení. Jde tedy o enormní zásah do práv nezletilých, který vyžaduje zjištění jejího názoru. Co se týká věku dítěte, Ústavní soud ve věci sp. zn. II. ÚS 3765/2011 judikoval, že i 7-8letý nezletilý může mít vlastní názor, činit vlastní rozhodnutí a úsudky.

Problematikou participace nezletilých dětí v soudních řízeních se soustavně zabývá Ústavní soud, který zdůrazňuje jejich právo být slyšeny a zapojeny do všech řízení, která se jich dotýkají, přičemž jejich názorům musí být věnována odpovídající pozornost. Ústavní soud odkazuje nejen na Úmluvu o právech dítěte, ale i na Evropskou úmluvu o výkonu práv dětí (č. 54/2001 Sb. m. s.), která v čl. 3 upravuje právo dítěte na informace a na vyjádření názoru v řízení, které se jej týká, tedy právo dostávat příslušné informace, právo být konzultováno a moci vyjádřit svůj názor a právo být informováno o možných důsledcích vyhovění jeho názoru a o možných důsledcích jakéhokoliv rozhodnutí. Ústavní soud konstantně připomíná, že v řízení, jež se bezprostředně dotýká nezletilého dítěte, nelze na toto dítě nahlížet jako na pouhý objekt, o němž rozhodují jiní, či ho stavět jen do role pasivního pozorovatele událostí, ale je třeba jej vnímat jako důležitý subjekt práva a účastníka řízení a takto k němu přistupovat (např. nález sp. zn. II. ÚS 1945/08 a nález sp. zn. II. ÚS 2866/17). Práva dítěte v soudním řízení jsou také specifikována v Pokynech Výboru ministrů Rady Evropy o justici vstřícné k dětem ze dne 17. 11. 2010.⁴

Participační práva dítěte jsou zakotvena i na zákonné úrovni. Právo dítěte vyjádřit se k záležitosti, která se jej týká, je upraveno v § 867 občanského zákoníku, v § 100 odst. 3 o. s. ř. a v § 8 odst. 2 zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Informování dítěte o souvislostech soudního řízení je stanoveno v § 20 odst. 4 z. ř. s.

Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 725/18, který se rovněž týkal rozhodnutí o zásahu do fyzické integrity nezletilých v podobě očkování, bylo porušením participačních práv 11leté nezletilé její nedostatečné zapojení do soudního řízení spočívající pouze v pohovoru se soudcem, aniž by s ní někdo dále komunikoval, poskytoval jí informace o řízení a o tom, jak byl zohledněn její názor při rozhodování. Porušením participačních práv byla i skutečnost, že zastoupení nezletilých opatrovníkem bylo zcela formální a bez materiálního naplnění.

Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1931/17 není ani v řízení o předběžném opatření vyloučeno zjištění názoru nezletilého dítěte, i když povinnost soudu zjistit názor nezletilého v tomto typu řízení neplatí absolutně. Je však třeba vycházet z toho, že práva nezletilých dle čl. 12 Úmluvy o právech dítěte platí v jakémkoliv řízení, které se jich týká.

Nelze než uzavřít, že soud nezjistil názor nezletilých, ani nevyhodnotil a nezohlednil její nejlepší zájem. Soud upřednostil jediný zájem, a to enormní rychlost rozhodnutí a jeho okamžitý výkon, aniž by takové

---

⁴ V češtině dostupné zde: <https://rm.coe.int/16806a452e>.

rozhodnutí bylo odůvodněné, přiměřené a v zájmu nezletilé včetně zohlednění jejího názoru. Napadené rozhodnutí a jeho výkon naopak představuje nikoliv jen hypotetické, ale skutečné ohrožení nejlepšího zájmu nezletilé v podobě neodůvodněného, nelogického a agresivního útoku na její osobní svobodu, fyzickou integritu, zdraví a její soukromý a rodinný život.

Nerespektování judikatury Evropského soudu pro lidská práva

Evropský soud pro lidská práva se již zabýval ve vztahu k České republice otázkou odebrání dítěte, resp. jeho umístění do nemocnice na základě předběžného opatření při nesouhlasu rodiče se zdravotními službami navrhovanými ze strany lékařů nemocnice (rozsudek ESLP ve věci Hanzelkovi proti České republice, č. stížnosti 43643/10).⁵ V daném případě bylo v zásahu státu shledáno porušení práva stěžovatelů na ochranu soukromého a rodinného života.

ESLP v rozsudku shrnul tato pravidla, která je třeba v těchto případech respektovat:

- K odůvodněnosti zásahu je třeba, aby byl založen na **relevantních a dostatečných důvodech**. Soud se musí přesvědčit, že v dané věci existovaly okolnosti odůvodňující odnětí dítěte. Před tímto opatřením soud musí **pečlivě posoudit dopad**, který odnětí dítěte bude mít na dítě a jeho rodiče, jakož i jiná řešení než odnětí dítěte z péče rodičů.
- Než se soud uchýlí k opatření v tak citlivé oblasti, **musí být bezprostřední ohrožení skutečně prokázáno**. I když opatřením nedojde k odloučení dítěte od rodičů (rodič může dítě do nemocnice doprovázet), nezbavuje to soud povinnost **prokázat, jaká rizika dítěti skutečně hrozí**, a povinnosti **zkoumat, zda lze zdraví dítěte chránit šetrnějšími opatřeními**.
- Odůvodnění předběžného opatření, které je velmi **stručné a pouze odkazuje na krátkou zprávu lékařů** o nějaké obecné hrozbě bez konkrétních okolností, je **nedostatečné**. Soud se musí snažit zjistit o projednávané věci více, například vyšetřením dítěte odborníkem, pečlivě posoudit všechny relevantní okolnosti a zabývat se tím, zda nelze použít jiné opatření, které představuje méně extrémní zásah do rodinného života.

Soud v projednávaném případě odvolatelek nic z výše uvedeného neposoudil a neprokázal a pouze nekriticky převzal rozporuplné a obecné tvrzení lékařů a na základě něj přistoupil k extrémnímu zásahu do života zúčastněných.

Závěr

Z výše uvedeného vyplývá, že napadené rozhodnutí soudu trpí celou řadou závažných vad, zejména:

- není zřejmé, jaké důkazy soud provedl, zda měl soud k dispozici propouštěcí zprávu a negativní reverz a jak se vypořádal s evidentními rozpory;
- soud nekriticky převzal stručné a obecné tvrzení nemocnice o ohrožení nezletilé, ale vůbec se nezabýval otázkou, zda odmítnutí navrhované péče nepředstavuje přijatelné riziko, které nevyžaduje zásah soudu, stejně tak se nezabýval otázkou, jaká rizika a jakou újmu pro nezletilou představuje nařízení a vynucení předběžného opatření;

---

⁵ Rozsudek je dostupný v češtině zde:

http://eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/WebSearch/2E6BD5AE1C2952DAC1257E3E0047C229?openDocument&Highlight=0.

- soud nezjistil a nezohlednil názor nezletilé a ani se o to nepokusil, přestože se jedná o extrémní zásah do jejích práv;

ale hlavně napadené usnesení spolu s opakovanými pokusy o jeho výkon v podobě „přepadávání“ domu rodiny nezletilé a zapojení policie do pátrání po nezletilé představuje bezprecedentní a extrémní útok na základní lidské svobody – na fyzickou integritu nezletilé, na její osobní svobodu, na ochranu soukromého a rodinného života nezletilé i její rodiny a na svobodu myšlení a svědomí jejích rodičů. Pod záminkou ochrany nezletilé dochází k brutálnímu narušení základních potřeb nezletilé – potřeby jistoty a bezpečí. Soudkyně Okresního soudu v Českém Krumlově udělala z nezletilé doslova lovnou zvěř.

Návrhy

Navrhujeme odvolacímu soudu, aby napadené usnesení Okresního soudu v Českém Krumlově pro nezákonnost zrušil a návrh Městského úřadu v [REDAKCE], odboru školství a mládeže, na vydání předběžného opatření pro jeho nedůvodnost zamítl.

Dále v případě, že nezletilé bude ustanoven právní zástupce (opatrovník), žádáme o ustanovení advokáta, který se specializuje na ochranu lidských práv a ochranu práv dětí. Orgány sociálně-právní ochrany dětí nejsou odborně kompetentní v tomto řízení kvalifikovaně hájit zájmy nezletilé, navíc je u nich předpoklad, že budou mít zájem krýt pochybení svých kolegů z Městského úřadu v [REDAKCE].

nezl. [REDAKCE], [REDAKCE]

zastoupeny

Zuzanou Candigliota
advokátkou

Přílohy:

- Plná moc
- Propouštěcí zpráva a negativní revers ze dne 25. 11. 2020
- Článek MUDr. Vavrečky Očkování proti tetanu a jeho otazníky